

fremmest handler om den måde, som kommuner og amter prioriterer og tilrettelægger arbejdet på.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område indeholder derfor lovændringer, som Førtidspensionsudvalg II har peget på, og regler om sagsbehandling m.v., som giver de sociale myndigheder mulighed for at følge op på de anbefalinger fra udvalget, som ikke forudsætter ændret lovgivning, fx om at lægge mere vægt på den forebyggende indsats og helhedsbedømmelser.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område kan derfor ikke stå alene, og dens intentioner skal følges op af lokale beslutninger og prioriteringer.

Som et led i at forbedre administrationen af sociale sager samarbejder Socialministeriet med de kommunale organisationer om et »socialforvaltningsprojekt«. Projektet går ud på at skabe et bedre grundlag for de lokale beslutninger og prioriteringer, som skal udfylde de rammer for sagsbehandlingen, som lov om retssikkerhed og administration på det sociale område giver.

2. Formål, forholdet til forvaltningsloven og offentlighedsloven samt hovedtræk

Formålet med en lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er *at* give borgerne bedre mulighed for aktivt at medvirke og få indflydelse, når de sociale myndigheder behandler deres sag, og *at* styrke borgernes retssikkerhed.

Loven fastlægger grundlæggende regler for, hvordan de sociale myndigheder skal behandle sagerne. Der skal lægges vægt på, at borgerne får en helhedsorienteret sammenhængende hjælp, hvor administrationen er særlig opmærksom på gevinsterne ved en tidlig forebyggende indsats, herunder også i forhold til arbejdsmarkedet.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område giver også en samlet beskrivelse af, hvordan den sociale administration er opbygget, fx udvalg under kommuner og amter og klagesystemet, der efter forslaget bliver énstrengt.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samler således en række regler fra det sociale område, som handler om borgernes rettigheder, krav til hvordan sagerne skal behandles, opbygningen af den sociale administration m.v.

Disse regler findes i dag en række forskellige steder: i de enkelte sociale love, i den sociale styrelseslov, i ankestyrelsesloven. Reglerne findes også i cirkulærer fra bistandslovens ikrafttræden i 1976 og i forretningsordnerne for de sociale nævn og Ankestyrelsen.

Dertil kommer de regler, som kan udledes af praksis, udtalelser fra Folketingets Ombudsmand, Justitsministeriet, Indenrigsministeriet og Socialministeriet.

Reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal ses i sammenhæng med de enkelte sociale love, hvor der kan være regler, som knytter sig til de sager, som den pågældende lov handler om. Fx er der i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område de almindelige regler om adgangen til at få en sag efterprøvet af de sociale ankemyndigheder, men der kan i den enkelte sociale lov været fastsat regler, der fraviger reglerne i administrationsloven.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal også ses i sammenhæng med både forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen.

Forvaltningsloven skal bruges af administrationen/den offentlige myndighed, når den træffer en afgørelse, der stifter ret eller pligt for en part, som på det sociale område typisk er borgeren/ansøgeren.

Der er i forvaltningsloven bl.a. regler om aktindsigt, partshøring, begrundelse, inhabilitet, tavshedspligt, vejledning og klagevejledning.

Offentlighedsloven skal altid bruges af administrationen/den offentlige myndighed, når den behandler en sag, selv om sagen ikke medfører, at der træffes en afgørelse, der stifter ret eller pligt over for en enkelt borger.

Det fremgår bl.a. af offentlighedsloven, at administrationen har pligt til at nedskrive mundtlige oplysninger, der har betydning for at afgøre en sag.

Kapitel 2 indeholder forslag, som ikke alle er nye, men som fastlægger nogle væsentlige principper i forhold til borgerne:

- * kommunen og amtskommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt; det bliver en pligt at give borgeren besked, hvis der ikke kan træffes en afgørelse inden for en frist, som kommunalbestyrelsen eller amtsrådet selv fastsætter
- * borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag
- * kommunen og amtskommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning
- * hvis en borger har brug for at få hjælp i en længere tid, skal hjælpen tidligt i forløbet tilrettelægges ud fra en samlet vurdering af pågældendes situation og behov på længere sigt
- * senest 8 uger efter første henvendelse om løbende hjælp til forsørgelse, skal kommunen foretage en